

Nr 478

Av herr **Agerberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 45, angående statens stöd åt hästaveln.

I bilaga 11 till statsverkspropositionen år 1959 avseende nionde huvudtiteln och i Kungl. Maj:ts proposition nr 45 föreslås att de senare årens tillfälliga stödåtgärder och det mera bestående stödet åt hästaveln skola sammanföras och att sammanlagt 2 000 000 kronor skola utgå till stöd för hästaveln under budgetåret 1959/60.

Den hittillsvarande låneverksamheten från statens lånefond för hästavels befrämjande föreslås samtidigt ersatt med statlig kreditgaranti, såvitt avser inköp av avelsdjur och ridhästar och med bidrag i vad gäller uppförande av ridhusanläggningar. I samband med denna omläggning föreslås att nyssnämnda fond liksom statens hästavelsfond skall upphöra och behållningarna överföras till reservationsanslaget Befrämjande av husdjursaveln.

Som departementschefen framhåller får det anses vara till fördel för hästaveln och dess utövare att en stabilisering sker och att de nu såsom extraordinära betecknade stödåtgärderna sammanföras med det sedan lång tid bestående stödet.

Till grund för det sålunda framförda förslaget för statens fortsatta medverkan till hästavels befrämjande är lagt 1957 års hästavelsutrednings betänkande den 22 september 1958. Detta betänkande har varit utsänt till ett flertal myndigheter och organisationer för yttrande. I stort sett har utredningens förslag tillstyrkts. Undantag har därvid emellertid gjorts beträffande förslaget att avveckla de ovannämnda fonderna och att långivningen för inköp av avelsdjur och hästar för ridhusdrift skall tillgodoses av den allmänna länemarknaden mot statlig kreditgaranti. Alla såväl myndigheter som organisationer, vilka ha insikt i hästavels praktiska problem, ha bestämt avstyrkt förändringen.

Det har därvid framhållits, att i fonderna ingå avsevärda penningmedel, som av staten undantagits i samband med försäljning vid export av enskilda tillhöriga hästar, och att fonderna i övrigt bestå av tillskjutna totalisatormedel. Vidare anföres, att fonderna på sin tid tillkommo för att full garanti skulle skapas för att hästaveln — oberoende av det budgetära läget — skulle få sina behov tillgodosedda. Därvid hänvisas till de uttalanden, som jordbruksutskottet gjorde i sitt utlåtande nr 10 till 1947 års riksdag och som lades till grund för riksdagens beslut i frågan.

Särskilt beaktansvärt är att de två främsta ämbetsverken inom jordbru-

kets område ställa sig bestämt avvisande till fondernas avveckling. *Lantbruksstyrelsen* anför bl. a. att nämnda riksdagsbeslut av hästuppfödarna uppfattats såsom ett givet löfte och att ett genomförande av utredningens av Kungl. Maj:ts godtagna förslag i hästuppfödarkretsar skulle väcka berättigad oro. Vidare uttalar *statens jordbruksnämnd*, att utredningens förslag skulle medföra en väsentlig saklig försämring av stödet, varmed avses bortfallet av räntefriheten. Dessutom betvivlar jordbruksnämnden att en övergång från det hittills tillämpade systemet med långivning till ett system med statlig kreditgaranti kommer att medföra någon förenkling administrativt sett. Med tanke på de förhållandevis små lånebelopp, varom är fråga, befarar jordbruksnämnden, att en omläggning kommer att medföra ett ökat administrativt arbete för de organ, som skola handha verksamheten. — Enskilda organisationer — bl. a. *Lantbruksförbundet* — ha framfört synpunkter som överensstämmer med vad ämbetsverken anför.

Riksräkenskapsverket biträder icke förslaget om slopande av hästavelnsfonden men anser att, om hästlånafonden skulle avvecklas, fondens medel och de låneåterbetalningar, som komma att inflyta, böra överföras till hästavelnsfonden.

Departementschefen har i propositionen angivit, att stödet till hästaveln i princip bör givas samma omfattning som för närvarande. Det stöd som föreslås blir dock i själva verket avsevärt mindre därför att beräkningarna grunda sig på medeltal från år, då hästaveln varit av alltför ringa omfattning för att tillgodose landets behov av hästar. Medelsberäkningen överensstämmer ej med vad lantbruksstyrelsen angivit såsom härför erforderligt.

Den föreslagna statliga kreditgarantien för lån i den allmänna lånemarknaden medför att lånen bli räntebelastade med härigenom ökade kostnader för hästuppfödarna. För exempelvis en hästavelnsförening, som inköper en dyrbar hingst, medför detta en betydande årlig merutgift.

Med hänsyn till det aktuella statsfinansiella läget synes Kungl. Maj:ts förslag om minskning av anslaget till 2 000 000 kronor få godtagas.

Däremot kan förslaget om upphörande av statens lånefond för hästavelns befrämjande och statens hästavelnsfond, innebärande bl. a. bortfall av räntefria lån, icke biträdas.

Det i riksräkenskapsverkets remissyttrande ifrågasatta överförandet av hästlånafondens medel till hästavelnsfonden synes icke vara lämpligare än den nuvarande anordningen med två självständiga fonder. — Endast under förutsättning att hästavelnsfonden även skulle få karaktär av utlåningsfond synes hästlånafondens uppgående i hästavelnsfonden kunna godtagas.

Med stöd av vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att godkänna Kungl. Maj:ts förslag angående stöd åt hästaveln, dock med det undantaget att avveckling av statens lånefond för hästavelns be-

främjande och statens hästavelsfond icke skall ske utan att hittills tillämpade principer för dessa fonders förvaltning, användning och påfyllnad alltjämt skola gälla.

Stockholm den 17 februari 1959

Nils Agerberg

Rolf Eliasson

Stig F. Hansson

Hjalmar Gustafson
i Dädesjö

Hj. Ahman

Nils G. Hansson
i Skegrie

Karl Björkänge

Gust. Nilsson
i Göingegården

Lennart Stiernstedt

T. G. v. Seth

Sven Persson
i Appuna
